



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Miloslava Výborného a soudců JUDr. Michala Mazance a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobce: **M. D.**, zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Žerotínovo náměstí 449/3, Brno, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 5. 2016, čj. JMK 70771/2016, sp. zn. S – JMK 163630/2015/ODOS/Bo, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 29. 5. 2018, čj. 33 A 86/2016-58,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím Magistrátu města Brna ze dne 5. 11. 2015, čj. ODSČ-72499/15-15, byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona č. č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterého se dopustil tím, že „dne 24. 5. 2015 v 09:29 hod., v Brně na ul. Jana Babáka 11, s vozidlem tov. zn. BMW, registrační značky X (dále jen „vozidlo“), přičemž překročil nejvyšší dovolenou rychlost v obci o 20 km/h a více. Vozidlu, jež řídil jmenovaný, byla naměřena rychlost 69 km/hod. v místě, kde je nejvyšší povolená rychlost 50 km/h. Při zvážení možné odchylky měřícího zařízení ve výši ± 3 km/hod. mu tedy byla jako nejnižší skutečná rychlost naměřena rychlost jízdy 66 km/hod. Nejvyšší povolenou rychlost tedy překročil

o 16 km/hod. Svým jednáním porušil ustanovení § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu, čímž se z nedbalosti dopustil přestupku dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona o silničním provozu.“ Žalobci byla za uvedený přestupek uložena pokuta ve výši 1 800 Kč a povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

[2] V záhlaví citovaným rozhodnutím žalovaný zamítl podané odvolání a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdil.

[3] Žalobu proti rozhodnutí žalovaného Krajský soud v Brně zamítl. Krajský soud nesouhlasil se žalobcem, že správní orgány nedostatečně ověřily jeho totožnost. Nepřisvědčil ani námitce, podle které měření rychlosti neproběhlo v souladu s návodem k obsluze, a to z hlediska ustavení policejního vozidla a z hlediska toho, že byl rychloměr namontován do jiného typu vozidla. Nedůvodnou shledal také námitku týkající se místa spáchání přestupku. Krajský soud v napadeném rozsudku přisvědčil tomu, že měl žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí jednoznačněji vymezit, jak na základě záznamu o přestupku dovodil správnost stanovení místa spáchání, avšak neshledal, že by toto pochybení mělo samo o sobě za následek nezákonnost napadeného rozhodnutí. Krajský soud dále nesouhlasil s námitkami týkajícími se výše a způsobu uložení sankce. Za nedůvodnou považoval krajský soud také námitku žalobce, podle níž nebyla ve výroku prvostupňového rozhodnutí uvedena konkrétní forma nedbalosti. Krajský soud nepřisvědčil ani námitce týkající se neexistence žalobcem citovaného ustanovení zákona a příslušného podzákonného předpisu. Konečně nepřisvědčil ani poslední námitce stěžovatele, podle níž správní orgány nedostatečně zdůvodnily materiální stránku přestupku.

II.

Argumenty kasační stížnosti

[4] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

[5] Stěžovatel nejprve namítal nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Krajský soud podle něj nevypořádal většinu žalobních námitek. V případě námitek, které vypořádal, řádně neuvedl svůj názor odlišný od stěžovatele.

[6] Stěžovatel dále argumentoval tím, že správní orgán neprokázal ani nezkoumal, zda bylo měření rychlosti provedeno na úseku určeném Policií České republiky, jak stanoví § 79a silničního zákona. Krajský soud se s touto námitkou ztotožnil, avšak namísto toho, aby napadené rozhodnutí zrušil, provedl vlastní dokazování, kterým se snažil prokázat, že předmětná podmínka byla splněna. Takto závažnou vadu nemohl napravit krajský soud sám. Z podkladů, které soud použil, nadto nebylo patrné, zda určení úseků bylo platné v době spáchání přestupku. Podle zásady *in dubio pro reo* by se podle stěžovatele mělo presumovat, že podklad v době údajného přestupku platný nebyl. K soustavě důkazů, kterou soud označil jako dostatečnou, stěžovatel namítl, že úřední záznam není důkaz a vyslechnutý strážník si nic nepamatoval. Stěžovatel dále uvedl, že není přípustné, aby se řádné dokazování nahrazovalo vágním tvrzením správních orgánů o tom, že rozhodné skutečnosti jsou jim známy z „místní znalosti“. Tyto skutečnosti měl nadto správní orgán

pokračování

učinít obsahem spisu tak, aby se k nim stěžovatel mohl vyjádřit a seznámit se s ním; tento podklad však ve spise nebyl a nebyl ani proveden jak důkaz.

[7] Stěžovatel dále namítl, že měření neproběhlo v souladu s návodem k obsluze z hlediska ustavení policejního vozidla; měřené vozidlo podle něj nebylo na výstupní fotodokumentaci řádně zachyceno. Rychloměr byl nadto namontován do jiného typu vozidla, než bylo uvedeno v ověřovacím listu. Správní orgány dostatečně neodůvodnily neprovedení dalších důkazů výsledkem policisty a analýzou jiných úředních záznamů. Nebyla reflektována ani námitka stěžovatele, spočívající v ověření neporušenosti úředních značek rychloměru a jeho správné funkčnosti. Stěžovatel namítl, že úřední záznam není důkaz a že vyslechnutý strážník neuvedl nic konkrétního k tomu, jak byl ustaven rychloměr, ale pouze odkázal na úřední záznam. Stěžovatel dále uvedl, že krajský soud neodůvodnil dostatečně, z čeho dovedl správnost provedeného měření a žádný takový odkaz nebyl ani součástí spisu. Krajský soud neodůvodnil a neprokázal, co má být překážkou způsobitou ovlivnit výsledek měření. Podle stěžovatele krajský soud bagatelizoval přehlednutí námítky týkající se poškození úředních značek.

[8] Stěžovatel se také ohradil k výši uložené sankce; nelze podle něj jako přitěžující okolnost při výměře sankce hodnotit skutečnosti, které jsou znakem skutkové podstaty. Přestupek spočívající v překročení rychlosti je podle stěžovatele totiž vždy spáchán aktivním jednáním.

[9] Správní orgány se podle stěžovatele nezabývaly ani tím, zda byla naplněna materiální stránka přestupku, ale uvedly pouze obecné úvahy, v rámci kterých nijak nezohlednily konkrétní okolnosti případu. Krajský soud se pokusil tuto vadu zhojit tak, že sám materiální stránku odůvodnil. Namísto toho ale měl napadené rozhodnutí zrušit pro nepřezkoumatelnost.

III.

Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[10] Nejvyšší správní soud nenalezl žádné formální vady či překážky projednatelnosti kasační stížnosti, a proto přezkoumal jí napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu a v rámci kasační stížností uplatněných důvodů, zkoumaje přitom, zda napadené rozhodnutí či jemu předcházející řízení netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti [§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.].

[11] Kasační stížnost není důvodná.

[12] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti. Žádnou z vad zakládající nepřezkoumatelnost ve smyslu judikaturou Nejvyššího správního soudu vytýčených požadavků (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, čj. 2 Azs 47/2003-130, publikováno ve Sb. NSS č. 7/2004, ze dne 4. 12. 2003, čj. 2 Ads 58/2003-75, publikováno ve Sb. NSS č. 3/2004, ze dne 18. 10. 2005, čj. 1 Afs 135/2004-73, publikováno ve Sb. NSS č. 3/2006, či rozsudek ze dne 8. 4. 2004, čj. 4 Azs 27/2004-74) naříkaný rozsudek netrpí. Krajský soud již v úvodu odůvodnění napadeného rozsudku konstatoval, že stěžovatel v žalobě uvedl celou řadu námitek,

kterými brojil proti nedostatečně zjištěnému skutkovému stavu a nepřezkoumatelnosti a nezákonnosti rozhodnutí správních orgánů. Neshledal přitom nutným samostatně a vyčerpávajícím způsobem reagovat na každou dílčí námitku či tvrzení stěžovatele, ale zaměřil se na vypořádání stěžejních bodů použité argumentace. Tomuto postupu krajského soudu nelze nic vytknout, jak ostatně vyplývá také z judikatury zdejšího soudu, na niž krajský soud zcela správně odkázal. Nejvyšší správní soud k další argumentaci stěžovatele uvádí, že délka učiněných podání nemusí vždy odrážet kvalitu přednesené argumentace. Jsou-li na desítkách stran opakovány stejné argumenty, nevede takový postup k větší přesvědčivosti tohoto podání. Srovnávat délku stěžovatelem podané žaloby a napadeného rozsudku, jak to činí stěžovatel, je proto naprosto nadbytečné. Námitka nepřezkoumatelnosti není pro uvedené důvodná.

[13] Nejvyšší správní soud se dále zabýval námitkou, podle níž měření neproběhlo v souladu s návodem k obsluze. Podle konstantní soudní judikatury je pro věc klíčové, že důkaz o rychlosti byl pořízen radarem, který splňoval všechny zákonné požadavky a současně byl v souladu se zákonem o metrologii ověřen (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. srpna 2011, čj. 1 As 42/2011-115). Shodný závěr učinil Nejvyšší správní soud i v rozsudku ze dne 14. 6. 2017, čj. 1 As 83/2017-59. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 14. 5. 2015, čj. 7 As 83/2015-56, uvedl, že *„oznámení o přestupku, záznam o přestupku obsahující fotografii měřeného vozidla a údaje o provedeném měření a ověřovací list silničního radarového rychloměru je nutno považovat za plně postačující důkazy o spáchání přestupku, není-li v rámci přestupkového řízení žádný z těchto podkladů jakkoliv zpochybňován.“* Ze správního spisu vyplývá, že měření bylo provedeno měřicím zařízením AD9C, ke kterému byl vydán ověřovací list, přičemž služební vozidlo bylo před začátkem měření postaveno rovnoběžně s vozovkou, podle návodu k obsluze, správná pozice byla zkontrolována podle výtyčky. Krajský soud k této námitce stěžovatele poukázal na rozhodnutí žalovaného, z něž plyne, že výstupní fotodokumentace žádnou chybu nebo nesprávný pocit neevokuje; vozidlo je na ní zachyceno téměř ve středu, aniž by byla mezi policejním a měřeným vozidlem jakákoliv překážka způsobila ovlivnit měření. Také argumentaci stěžovatele týkající se namontování rychloměru do jiného typu vozidla, než které je uvedeno na ověřovacím listu, považoval krajský soud ve shodě se žalovaným za pouhou ničím nepodloženou spekulaci. Také námitku, podle níž mohlo dojít k porušení úředních značek rychloměru, neshledal krajský soud důvodnou; námitku považoval za čistě spekulativní. Nejvyšší správní soud ve shodě s krajským soudem i správními orgány konstatuje, že nevyvstaly pochybnosti o správnosti měření a námitku pro uvedené důvodnou neshledal.

[14] Nejvyšší správní soud nepřisvědčil ani námitce týkající se nedostatečného zdůvodnění materiální stránky přestupku. Správní orgán prvního stupně, se byť stručně, ale v dostačujícím rozsahu, problematikou materiální stránky přestupku zabýval. Uvedl v této souvislosti, že k ohrožení či porušení chráněného zájmu zásadně dochází naplněním formálních znaků skutkové podstaty; stěžovatel na rozdíl od ostatních účastníků silničního provozu jednal v rozporu se stanovenými podmínkami, přičemž rychlejší jízda má za následek zvýšení reakční doby a prodloužení brzdné dráhy vozidla. Z konkrétních okolností daného případu však bylo možné dovodit (a krajský soud to také zcela správně učinil), že došlo k porušení, resp. ohrožení zájmu chráněného zákonem, a to porušení zájmu na bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích. Tím, že zákonodárce stanovil

pokračování

nejvyšší povolenou rychlost, určil také to, jaké jednání porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti. S krajským soudem lze souhlasit v tom, že v případě překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci o nejméně 16 km/h, a to v dopoledních hodinách, o ohrožení zájmu společnosti svědčí. Postupu krajského soudu, který k námitce stěžovatele uplatněné až v žalobě doplnil argumentaci správních orgánů, nelze nic vytknout.

[15] Stěžovatel dále namítal, že správní orgány neprokázaly ani nezkoumaly, zda bylo měření rychlosti provedeno na úseku určeném Policií České republiky. Krajský soud se této námitce obsáhle věnoval na str. 7 napadeného rozsudku a stěžovateli částečně přisvědčil; žalovaný by v případě posuzování zákonnosti provedení měření neměl vycházet pouze z místních znalostí toho, kde může na základě oprávnění Městská policie Brno provádět měření rychlosti, anebo stěžovatele pouze odkázat na veřejně dostupné informace. Krajský soud však připomenul, že zákonnost měření plynula nejen z úředního záznamu, ale také z důkazů, které byly provedeny krajským soudem při jednání. Krajský soud uzavřel, že ačkoliv z provedených důkazů explicitně přímo nevyplývá okamžik schválení platnosti jednotlivých úseků měření, jedná se v kontextu úředního záznamu, svědecké výpovědi policisty a místních znalostí správního orgánu o dostatečný řetězec indicií svědčících pro závěr, že měření rychlosti proběhlo na místě k tomu určeném. Nejvyšší správní soud ve shodě s krajským soudem uvádí, že z obsahu správního spisu (mimo úřední záznam a výslech zasahujícího policisty) neplyne, že by bylo měření v souladu s požadavky plynoucími z § 79a silničního zákona provedeno na úseku určeném policií České republiky. Jelikož krajský soud neshledal, že by se jednalo o rozsáhlé doplňování skutkového stavu, byl oprávněn vzniklé pochybnosti odstranit sám provedením dalších důkazů (§ 52 a § 77 s. ř. s.), což také učinil. Nejvyšší správní soud se prokazováním oprávněnosti provádět měření v určitém úseku obecní policií ve své judikatuře opakovaně zabýval a dovodil, že soudy a správní orgány při posuzování dopravních přestupků, a při zkoumání oprávnění obecní policie měřit ve smyslu § 79a zákona o silničním provozu shromažďují podklady prokazující naplnění uvedené podmínky, a to např. dohodami mezi Policií České republiky a obecní policií, příp. stanovisky Policie České republiky (srov. k tomu např. rozsudek zdejšího soudu ze dne 1. 6. 2017, čj. 9 As 274/2016-37). Krajský soud k prokázání oprávněnosti městské policie měřit na daném úseku rychlost použil tabulku obsahující přehled jednotlivých úseků, na nichž byla městská policie oprávněna měřit, přičemž ulice Jana Babáka, kde byl dopravní přestupek spáchán, zde uvedena je. Nejvyšší správní soud ve shodě s krajským soudem uzavírá, že ucelená řada důkazů shromážděná správními orgány a doplněná o důkazy provedené krajským soudem svědčí o tom, že měření bylo provedeno v souladu se zákonnými požadavky. Námitka není pro uvedené důvodná.

[16] Nejvyšší správní soud se dále zabýval námitkou stěžovatele týkající se výše uložené sankce. Stěžovatel upozornil, že přestupek spočívající v překročení rychlosti je vždy spáchán aktivním jednáním a jedná se tak o znak dané skutkové podstaty; řízení motorového vozidla je totiž podle stěžovatele aktivním jednáním a nemůže spočívat v opomenutí.

[17] Řádné odůvodnění ukládané sankce v případě správního trestání je základním předpokladem pro přezkoumatelnost úvahy, kterou byl správní orgán při svém rozhodování veden. Ustanovení § 12 zákona o přestupcích (platného v době spáchání

přestupku) obsahuje výčet hledisek, ke kterým je správní orgán povinen přihlédnout při stanovení druhu a výměry sankce. Správní orgán je povinen se při svých úvahách o konkrétní výši ukládané sankce těmito hledisky zabývat a srozumitelně a jednoznačně formulovat logické kroky, které jej ke stanovení konkrétní výše sankce vedly. Správní orgán je tedy povinen se při ukládání sankce zabývat podrobně všemi hledisky, které zákon předpokládá, přesvědčivě odůvodnit, ke kterému hledisku přihlédl, a uvést, jaký mělo toto hledisko vliv na konečnou výši ukládané sankce. Správní orgán prvního stupně v rozhodnutí čj. ODSČ-72499/15-15, uvedl, že při stanovení výše pokuty posoudil případ ve vztahu ke kritériím uvedeným v § 12 zákona o přestupcích; k přítěžujícím kritériím přihlédl k osobě pachatele, který má 9 záznamů v přestupcích a 3 body. Dále přihlédl ke způsobu spáchání přestupku; uvedl, že přestupek „*byl spáchán aktivním konáním stěžovatele, tedy v souvislosti s řízením motorového vozidla*“. Uvedenou formulaci přitom chybně a zjevně nesprávně zasadil do závěrečné části svého rozhodnutí jako přítěžující okolnost.

[18] Tato zjevná nesprávnost prvostupňového správního rozhodnutí (nekorigovaná výslovně v následném rozhodnutí žalovaného a ponechaná bez povšimnutí i v důvodech napadeného rozsudku) není však způsobila založit dostatečný důvod pro kasační zásah Nejvyššího správního soudu, a to i když lze samozřejmě přisvědčit názoru stěžovatele, že aktivní jednání (řízení vozidla) je (bylo) v posuzované věci součástí zákonné skutkové podstaty přestupku; spáchat přestupek překročením nejvyšší dovolené rychlosti opomenutím, totiž možné není. Jak je již shora uvedeno, při úvaze o výši pokuty přihlédl správní orgán prvního stupně k řadě aspektů a přihlédl jak k okolnostem přítěžujícím, tak k okolnostem polehčujícím. Za přestupek spáchaný stěžovatelem lze přitom podle zákona uložit pokutu ve výši od 1 500 Kč do 2 500 Kč. Správní orgán přitom uložil pokutu blíže spodní hranici stanovené výše pokuty.

[19] Je zřetelné, že uvedená (a jak již připomenuto chybná) neobratnost ve formulaci důvodů přezkoumávaného (v odvolacím správním a posléze i v soudním řízení) rozhodnutí správního orgánu prvního stupně neměla za následek jeho nezákonnost napravitelnou toliko jeho zrušením. Při shledání všech předcházejících námitek stěžovatele nedůvodnými bylo by až absurdní pro tuto vadu odůvodnění jen prvostupňového správního rozhodnutí kasačním soudním zásahem vstupovat do již dávno pravomocně ukončeného přestupkového řízení jen proto, aby výše stěžovateli uložené pokuty (ostatně bagatelní) byla jinak (lépe a přesněji) odůvodněna. Postačuje zde konstatovat, že při úvaze o výši pokuty přihlédl správní orgán prvního stupně a posléze i žalovaný a také krajský soud ke všem pro posuzování výše uložené sankce významným okolnostem; znovu je nyní opakovat považuje Nejvyšší správní soud za nadbytečné.

IV.

Závěr a náklady řízení

[20] Nejvyšší správní soud dospěl proto k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a podle § 110 odst. 1 s. ř. s. ji zamítl. O věci přitom rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s.

[21] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1, ve spojení s § 120, s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu

pokračování

nákladů řízení. Žalovanému v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, a proto mu soud náhradu nákladů nepřiznal.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 31. července 2019

JUDr. Miloslav Výborný
předseda senátu